

VETA , VETNÉ ČLENY, SKLADY (písom. skúška; zostavil: PhDr. Ján Papuga, PhD.)

Skupina: A ⌚ 40

Dátum: Meno:

Píšte čitateľne a bez závažných jazykových chýb! V opačnom prípade môžete stratíť 1 bod.

1. Vysvetlite na príklade rozdiel medzi vetou a výpoveďou. (2b)

2. Zakrúžkujte možnosť, v ktorej sa nachádzajú iba jednočlenné vety. (1b)

- A) *Spí. * Je. * Spievala. * Bude sa modliť. * Musíme si pomáhať.*
- B) *Ežo Vlkolinský * Ach! * Či? * Na celom Slovensku silno fúka. * Bolí ma pri srdci.*
- C) *Ikea * Krotitelia duchov * Bratislavský hrad * Ideš? * Čaute!*
- D) *Mrznem tu hodinu! * Zíva sa mi. * Oziaba ma od nôh. * Už spí vo svojej izbe.*

3. Určite vety podľa obsahu/modality. (2b)

- A) *Čoooooooo?!*
- B) *Čuš!*
- C) *Keby už bol víkend!*
- D) *Pômôžeš mi na záhrade alebo zase ostaneš doma?*

4. Označte možnosť, ktorá zodpovedá tomuto poradiu vetných členov: (1b)

postupne rozvíjajúci zhod. prívlastok – priam. predmet – prís. urč. príč. – slovesný prísud. – nevyj. podmet

- A) *O starých i nových priateľoch sme pre istotu nehovorili.*
- B) *Starých i nových priateľov sme náročky nepozvali.*
- C) *Našich blízkych priateľov sme pre rekonštrukciu zatiaľ nepozvali.*
- D) *V našom novom dome ešte pre rekonštrukciu nebyvame.*

5. Ktorá z viet obsahuje tieto sklady: (2b)

1 prisudzovací sklad, 1 priraďovací sklad, 7 určovacích skladov.

- A) *Veľké i malé nešťastia sprevádzali jeho profesionálny i súkromný život.*
- B) *Jej manžel pracoval v slovenskej medzinárodnej finančnej inštitúcii.*
- C) *Moje prvé zamestnanie sa spájalo s marketingovou agentúrou v Prahe.*
- D) *Športu a turistike sa venujem v každej chvíľke svojho voľného času.*

6. Označte možnosť, v ktorej sa nenachádzajú vety s nezhodným prívlastkom. (1b)

- A) *Mamin nový priateľ má priateľskú povahu. Sila tohto človeka je v empatii.*
- B) *Záhradu nášho domu je vidno z diaľky. Zdobia ju pestrofarebné kvety.*
- C) *Našu obrovskú záhradu ľahko spoznáte. Vyrastajú na nej početné domáce i exotické dreviny.*
- D) *Meno matky v ušiach zvoní vždy, keď si ho povieme. Zvuk mnohých huslí nie je krajší.*

7. Označte možnosť, v ktorej sa nachádzajú vety iba so slovesno-menným prísudkom. (1b)

- A) *Cítim sa veľmi zle. Už celú hodinu je jednu pizzu.*
- B) *Stanem sa požiarnikom! Budú tam šťastní.*
- C) *Mám strašnú nádchu. Závidím mu jeho optimizmus v týchto časoch.*
- D) *Budeme na tom pracovať celý školský rok. Nebolo to veľmi dobré.*

8. Utvorte zmysluplnú vetu s týmto poradím vetných členov: (2b)

prís. urč. času - zh. prívlastok – zh. prívlastok – podmet – nezh. prívlastok – slovesný prísudok

9. Opravte interpunkčné chyby vo vetách (4 vety sú bez chýb). (4b)

- A) Záverečná pracovná porada sa konala v Bratislave, dňa 20. 5. 2009.
- B) V nových potravinách každé ráno pečú výborné celozrnné chleby, rožky aj koláče.
- C) Keby som bol o pár rokov mladší!
- D) Som na žiakov prísny, a preto nenávidený.
- E) Jeho účes vyzerá, sťa nedbanlivo ostrihaný ozdobný krík.
- F) „Povedz mi, rozhodol si sa už, či sa prihlásiš na exkurziu do Paríža alebo do Anglicka.“
- G) Nemali ani prášok do pečiva ani vanilkový cukor, ba ani normálny cukor.
- H) Všetko bolo pripravené a napokon sa to nekonalo.

10. Prečítajte si text a vyriešte otázky a úlohy pod ním.

Charakteristika plemena – nemecký ovčiak

1. Toto plemeno je jedno z najpočetnejších plemien na svete. 2. Max von Stephaniz, zaslužilý chovateľ, ktorý sa zároveň najväčšmi pričínal o šľachtenie tohto plemena, použil pri krížení krátkosrstého, dlhosrstého aj hrubosrstého pastierskeho psa z Bavorska, Wuttemberska a Durínska. 3. Výsledkom bol spoľahlivý, elegantný, poslušný a šikovný pes s pekne stavaným telom (pozri s. 25). 4. Do roku 1915 sa na výstavách zúčastňovali obe pôvodné plemená. 5. Dlhosrsté aj krátkosrsté. 6. Dnes môžeme nemecké ovčiaky vidieť v mnohých krajinách len v uznávanej krátkosrstej variete.

7. Nemecký ovčiak, známy aj pod menom vlčiak, patrí k najošetranejším pracovným psom, aké sa kedy vyvinuli. 8. Na celom svete je používaný políciou a vojskom ako strážny pes a pátrač, nevidomým poslúži ako sprievodca a farmárom ako pastiersky a ovčiarsky pes. 9. Oblube sa teší aj ako domáci priateľ, lebo svojmu pánovi poskytuje osobnú ochranu i spoločnosť.

10. Tento pes je takisto mimoriadne dobrý v poslušnosti. 11. Je nesmierne inteligentný a veľmi spoľahlivý.

- A) Zmeňte vetu č. 1 tak, aby vznikla opytovacia veta dopĺňacia. Napíšte ju. (1b)
- B) Koľko má veta č. 5 slovných druhov? (1b)
- C) Koľko má veta č. 5 vetných členov? (1b)
- D) Podčiarknite v texte vsuvku. (1b)
- E) Koľko jednoduchých viet obsahuje prvý odsek textu? (1b)
- F) Určite vetné členy vo vete č. 11 (vpíšte do textu nad vetné členy). (2b)
- G) Vypíšte z vety č. 4 prísudok. (1b)

PRÉMIA: Táto úloha nie je povinná. Môžete v nej získať dva body. Napíšte k vetám v oboch možnostiach, či sú pravdivé alebo nepravdivé. Za správnu odpoveď získate bod. Ak sa pomýlite, nestraťte ani jeden bod z celkového počtu.

- A) Veta *Hlasné tresk sa ozývalo horou.* obsahuje menný vetný základ.
- B) Veta *Snehu napadlo.* má nevyjadrený podmet.

☛ **Vaše hodnotenie je takéto:**

Plný počet bodov: 24 +/- body: Získaný počet bodov a podpis:

VETA, VETNÉ ČLENY, SKLADY (písom. skúška, zostavil: PhDr. Ján Papuga, PhD.)

Skupina: **B** ⌚ 40

Dátum: Meno:

Píšte čitateľne a bez závažných jazykových chýb! V opačnom prípade môžete stratíť 1 bod.

1. Vysvetlite na príklade rozdiel medzi prerývanou a neukončenou výpoveďou. (2b)

2. Zakrúžkujte možnosť, v ktorej sa nachádzajú iba jednočlenné vety. (1b)

- A) Bude oddychovať. * Bol. * Boli by varili. * Budeme sa zabávať.
- B) Základná škola * Filozofická fakulta Univerzity Komenského * Kopal si?
- C) Sám doma * Pssst! * Ale? * Vonku krásne chumelí. * Pichá ma v boku od behu.
- D) Čo ma strašíš?! * Zíva sa mi. * Preskočilo mu. * Preskočil som ho.

3. Urči vety podľa obsahu/modality. (2b)

- A) Pozoooooor!
- B) Padaj!
- C) Kiež by si to nebol povedal!
- D) Počul si, že odchádzame?

4. Označte možnosť, ktorá zodpovedá tomuto poradiu vetných členov: (1b)

zhodný prívlastok – nepriamy predmet – nezhod. prívlastok – slovesný prísudok – nevyj. podmet

- A) O starých domoch spráchnivených nebudeme hovoriť.
- B) O starých domoch sa rozprávajú povesti.
- C) O starom dome v dedine nesmieme hovoriť.
- D) O starom dome v dedine nesmieme nikdy hovoriť.

5. Ktorá z viet obsahuje tieto sklady: (2b)

1 prisudzovací sklad, 1 prirad'ovací sklad, 5 určovacích skladov

- A) Moji starší bratia sa o mňa často starali.
- B) Jeho básnická tvorba sa začala publikovaním v časopisoch a na literárnych weboch.
- C) Strednú školu som úspešne ukončil maturitou.
- D) Šéfkuchárovo najobľúbenejšie jedlá pochádzajú z talianskej a francúzskej kuchyne.

6. Označte možnosť, v ktorej sa nenachádzajú vety s nezhodným prívlastkom. (1b)

- A) Našu triedu ľahko spoznáte. Už z diaľky ju charakterizuje hluk, krik a burácanie.
- B) Bratovo nové auto je skutočne perfektné. Sila mudrca spočíva v rozume.
- C) Dom našich susedov je naozaj krásny. Má veľkú terasu a obrovské okná.
- D) Ich pes z útulku vyhráva výstavy. Nie je rok bez získania ocenenia.

7. Označte možnosť, v ktorej sa nachádzajú vety iba so slovesno-menným prísudkom. (1b)

- A) Cítim sa dnes nejako unavene. Je celý deň doma.
- B) Kedysi sme mali mačku. Niekde sa však zatúlala.
- C) Čoskoro sa stanem nezamestnaným. Nebol som naučený.
- D) Budem sa učiť celý deň a celú noc. Musím to spraviť.

8. Utvorte zmysluplnú vetu s týmto poradím vetných členov: (2b)

postupne rozvíjajúci prívlastok – vyj. podmet – nezhod. prívlastok – slovesný prísudok – prís. urč. miesta

9. Opravte interpunkčné chyby vo vetách (4 vety sú bez chýb).

(4b)

- A) Včera ráno o šiestej mi niekto zvonil pri dverách.
- B) V maličkom obchode na konci dediny nemali šunku ani žiadne čierne pečivo.
- C) Zahučal: „Bodaj by ťa porantalo.“
- D) Je šikovný a preto obľúbený vo futbalovom kolektíve.
- E) Nemôžeš byť netrpezlivý jak otecko pred pôrodom.
- F) Berieš si na lyžiarsky výcvik lyže, či snowboard?
- G) Bol to síce veľmi zaujímavý nápad, ale nerealizovateľný.
- H) Kvalitné, rodinné a bytové domy stavajú na mieste bývalého cintorína.

10. Prečítajte si text a vyriešte otázky a úlohy pod ním.

Charakteristika plemena – nemecký ovčiak

1. Toto plemeno je jedno z najpočetnejších plemien na svete. 2. Max von Stephaniz, zaslúžilý chovateľ, ktorý sa zároveň najväčšmi pričínil o šľachtenie tohto plemena, použil pri krížení krátkosrstého, dlhosrstého aj hrubosrstého pastierskeho psa z Bavorska, Wuttemberska a Durínska. 3. Výsledkom bol spoľahlivý, elegantný, poslušný a šikovný pes s pekne stavaným telom. 4. Do roku 1915 sa na výstavách zúčastňovali obe pôvodné plemená. 5. Dlhosrsté aj krátkosrsté. 6. Dnes môžeme nemecké ovčiaky vidieť v mnohých krajinách len v uznávanej krátkosrstej variete.

7. Nemecký ovčiak, známy aj pod menom Vlčiak, patrí k najšľachetnejším pracovným psom, aké sa kedy vyvinuli. 8. Na celom svete je používaný políciou a vojskom ako strážny pes a pátrač, nevidomým poslúži ako sprievodca a farmárom ako pastiersky a ovčiarsky pes. 9. Obľube sa teší aj ako domáci priateľ.

10. Tento pes je tiež mimoriadne dobrý strážca. 11. Je nesmierne inteligentný a veľmi spoľahlivý.

- A) Zmeňte vetu č. 10 tak, aby vznikla opytovacia veta zisťovacia. Napíšte ju. (1b)
- B) Koľko má veta č. 1 slovných druhov? (1b)
- C) Koľko má veta č. 1 vetných členov? (1b)
- D) V ktorej vete sa nachádza elipsa (výpustka)? (1b)
- E) Koľko jednoduchých viet obsahuje druhý odsek textu? (1b)
- F) Určite vetné členy vo vete č. 10 (vpíšte do textu nad vetné členy). (2b)
- G) Vypíšte z vety č. 6 prísudok. (1b)

PRÉMIA: Táto úloha nie je povinná. Môžeteš v nej získať dva body. Napíšte k vetám v oboch možnostiach, či sú pravdivé alebo nepravdivé. Za správnu odpoveď získate bod. Ak sa pomýlite, nestratíte ani jeden bod z celkového počtu.

- A) Veta *Bol by som vtedy býval múdrejší!* má slovesno-menný prísudok.
- B) Veta *Jedlo sa deň aj noc.* má podmet.

☛ Vaše hodnotenie je takéto:

Plný počet bodov: 24 +/- body: Získaný počet bodov a podpis: